

Nyakas Gergő

SZOLGÁLATOM AUSZTRÁLIÁBAN (ADELAIDE)

Már otthon igyekeztem felkészülni mindazokra a tevékenységeimre amelyeket Adelaide magyar közösségeiben kell elvégezniem. Lelkesen gyűjtöttem otthon az énekkottáimat, melyek ifjúsági és vegyes kari darabokat tartalmaztak egyaránt. Valamint, hogy a gyakorlatom is meglegyen az utolsó hetekben, amelyeket otthon töltöttem, eljártam Telkibányára az óvodásokhoz hittant tartani. Kommentárokat hoztam magammal az útra, hogy ha helyettesítenem kell az istentiszteleteken, akkor ne kelljen kapkodnom, hanem biztos forrásokhoz nyúljak. Mindezt helyesen tettem, hiszen a tapasztalatokat, amelyekkel gazdagodtam otthon, be tudtam építeni az ausztráliai munkáimba is. Fontosnak tartottam a felkészülést, melynek keretén belül lelkészekkel, hitoktatókkal és óvodapedagógusokkal beszélgettem. Önmagában a pesti egy hetes képzés is fontos volt, és sokat tanulhat belőle az ember. Érkezésem napján már belevetettem magam az itteni életbe, és szolgálattal kezdtem a napomat. Nem volt időátállási nehézségem, legalábbis nem annyira, hogy zavart volna a feladataim elvégzésében.

Jelenleg az adelaide-i magyarság négy klubot, két gyülekezetet, egy rádiót és egy néptáncsoportot mondhat a magáénak, valamint a cserkészet is jelen van a fiatalok életében. Természetesen vannak átfedések ezek között a szervezetek között, hiszen van olyan személy, aki szinte mindenhol jelen van, klubtagságától függetlenül. A katolikus és a protestáns egyház tagjai is a jó viszonyt igyekeznek ápolni a két felekezet között, hiszen sokan tisztelik meg jelenlétükkel a másik felekezetének ünnepeit, jelentősebb eseményeit. Időseink közül néhányan az oakdeni és a magilltoni otthonában töltik mindennapjaikat. Róluk sem feledkezett meg a fiatalabb nemzedék, hiszen naponta látogatják közösségük idősebb tagjait, és színes programokkal igyekeznek megvidámítani őket.

A fogadószervezetem, jelen esetben Dél-Ausztrália állam fővárosában, Adelaide-ben lévő magyar református gyülekezet volt. Melynek rövid bemutatásából nem hagyhatjuk ki annak múltját, hiszen akkor értjük meg igazán a jelen helyzetet. Az 1.3 millió lakost számláló Adelaide-ben 1949 óta létezik a magyar református gyülekezet, amely egy lelki otthon szerepét kívánja betölteni a hazájuktól messzire sodort magyar keresztyéneknek.

A II. világháborút követően jelentős számú magyar ember reked különböző nyugat-európai táborokban, ahonnan lehetőségük nyílt elhagyni a kontinenst. Így kerül sok magyar az ausztrál kontinensre is 1949–50-ben. A másik jelentős magyar menekülthullám az 1956-os forradalom után érte el Ausztráliát, ahol már egy bizonyos főkig megszervezett magyar közösségi életbe kapcsolódhattak be. Majd az 1980-as évek bevándorlóival egészül ki az immár 30 éves ausztrál múlttal rendelkező magyar közösség. A letelepedéssel egyidejűen már a kora kezdeteknél fontosnak tartja az itt letelepült magyarság azt, hogy gyülekezeti közösségben, anyanyelvén gyakorolja vallását.

Az adelaide-i magyar református gyülekezeti élet 1950-ben veszi kezdetét. Később ez a gyülekezet a magyar evangélikus testvérek bevonásával és szolgálatával 1968-tól Magyar Református és Evangélikus Egyház név alatt működött 2000-ig. 2000-tól újra a Dél-Ausztráliai Magyar Református Egyház elnevezést nyeri vissza. Ennek ellenére ma is vannak evangélikus hívek a gyülekezet tagjai között. A gyülekezet arculata jelentősen átalakult az elmúlt évtized leforgása alatt, mely folyamat napjainkban is zajlik. A régi tagok eltávozásával, apad a közösség. Ugyanakkor új emberek jelennek meg. Többen közülük az elmúlt években vándoroltak ki Magyarországról. A gyülekezet nem támogatja a magyar kivándorlást, de ugyanakkor keresztyén kötelességének tartja az újonnan érkezők támogatását a beilleszkedés folyamatában.

Az Adelaide-i Magyar Református egyház az egyik bástyája a magyarságnak. Ezt szinte már természetesnek vesszük, Reményik Sándor *Templom és iskola* című versének hatása nyomán. Jelen esetünkben ez hatványozottan is igaz, hiszen a magyar iskolának, a magyar néptáncsoportnak, a magyar cserkészetnek a templom közösségi terme ad helyet a magyar nyelv és kultúra oktatása számára.

Hit és magyarság az idősgondozásban

Jól ismert az augustinusi szállóige, mely szerint „aki énekel, az kétszeresen imádkozik”. Hetente ellátogattam az Adelaide városában lévő két idősek otthonába, ahol az ott élő idős magyarokat felkeresem bibliázni, énekelni, imádkozni és beszélgetni. Az idősek felekezeti megoszlása vegyes, főként katolikus. Elsőre nagy kihívásként tekintettem erre a helyzetre. Ennek ellenére már az első alkalmakkor sikerült megtalálni a közös hangot. Talán ez erre a legmegfelelőbb kifejezés: „a közös hang”. Beszélgetéseink alatt az idősek említették nekem, hogy ők más felekezethez tartoznak: a többség hithű katolikus, de voltak köztük evangélikusok is. Kapva kaptam az alkalmon, és az énekeskönyvem után nyúltam. Mivel emlékeztem az énekórák alatt tanultakra, hogy vannak lutheri énekeink, és arra is, hogy a régi latin énekekből is vannak átdolgozásaink. Arra viszont nem gondoltam, hogy ennyire áldásos kapcsolópontok lehetnek a

felekezetek között; és arra sem, hogy mennyire felüdítheti a lelket egy-egy jól ismert dallamnak a meghallása.

Sokan ekkor nyíltak meg, és többen voltak, akik elsírták magukat, amikor meghallották a jól ismert éneket vagy a kívülről megtanult Igeszakaszt. Ekkor már könnyebben jöttek az énekhez kapcsolódó történetek, de leggyakrabban a gyermekkori események felidézése: amikor ezt vagy azt az éneket ebben vagy abban a templomban énekelték a hívek valamikor a 40-es 50-es évek derekán, otthon: Délvidéken, Erdélyben... valahol a Kárpátok ölelésében.

A gyakorlat jól jön, s ezért hálás szívvel bekapcsolódtam a lectio continua szerint haladó vasárnapi istentiszteletbe, ahol az első hónapban, amelyet itt töltöttem, József történeteiből épültünk. Azóta már több alkalommal is hirdetem az Igét az Adelaide-i Magyar református Gyülekezetben. Az egyik ilyen nagy esemény az augusztus 27-i újkenyér ünnepe volt, amelyen úrvacsorás istentisztelet keretében adtunk hálát, nemcsak a „mindennapi kenyerünkért”, hanem a közösségért is, amelyet mindenkor erősítenünk és építenünk kell, mint a Krisztus-test tagjainak egységét.

Mindenkor szem előtt kell tartani, hogy az anyanyelven hirdetett és magyarázott Ige hallgatása mellett a hívek írott formában is olvashassanak magyar nyelvű egyházi lapot. Erre hivatott szolgálni a Dél-Ausztráliai Magyar Református Egyház havilapja, az *Egyházi Hírmondó*, melyben nem csak igehirdetéseket olvashatnak a hívek, hanem tájékozódhatnak a gyülekezet életének eseményeiről is. Ennek a lapnak a megjelentetésében, szerkesztésében és kézbesítésében segédkeztem. Az egyházi havilapok digitalizálása volt egyik sajátos feladatomban, mely számomra az egyik itteni sikertörténet, hiszen kb. 55-60 év anyagát tettük elektronikussá, megőrizhetővé az utókornak. Ezzel is megőrizni kívánjuk a jövő nemzedékeinek mindazokat az értékeinket, melyek a diaszpórába születtek.

Feladatokról és eredményekről

Több eseményen is segédkeztem, és nemcsak az előkészületekből vettük ki a részünket, hanem a különböző események lebonyolításából is. A „disznótoroson” a Port Road-i klub tagjaival készítettünk kolbászt és hurkát. A „gulyás esten” is segítettünk, mely egy nyíltabb rendezvény volt a Norwoodi Klubban, ahol a helyi magyarságon kívül más nemzetiségű emberek is megkóstolhatták a magyar ízeket. Ez abból a szempontból ötletes, hogy a magyarság nyit a más kultúrával rendelkezők felé. Mégis a legpompásabb és legszebb esemény a Para Hills-i klubban rendezett Anna-bál volt. Az augusztus hónap egyik jeles eseménye az Erdélyi Nap volt, amelyet a református egyház szervezett. Ezen az alkalmon Erdély különböző ételeit kóstolhatták meg a jelen levők egy közös istentiszteleti alkalom után.

Minden hét szerdáján találkoztunk a hívek egy kis csoportjával, hogy együtt gondolkodjunk a Szentírás felett, a heti alkalommal összehívott bibliaóra keretében. Továbbá fontos a gyermekek hitben való nevelése, szem előtt tartva a sok figyelmeztetést a missziói parancstól kezdve addig, amikor azt olvassuk az Igében: „Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon és később sem tár el attól.” Ennek a szellemiségében

terjesztettük ki a vasárnapi hittan oktatását, a szombati magyar iskolába is. Így azok a gyermekek is találkozhatnak a Bibliával és annak üzenetével, akik Vasárnaponként nem tudnak ott lenni az alkalmainkon.

A kint töltött idő alatt, volt szerencsém három alkalommal is rádióadásba kerülni. Az adelaide-i közösségnek van egy rádióműsora is, minden vasárnap. Műsoraik megpróbálnak a legszélesebb korosztályhoz szólni. Minden héten interjúkkal, különböző témákkal és kizárólag magyar zenével várnak mindenkit. Az első alkalommal természetesen a bemutatkozás volt a cél, de érdeklődtek arról, hogyan igyekszem bekapcsolódni a helyi magyarság életébe. Többek között volt szó a népi énekek és a Biblia kapcsolatáról, valamint a népmesék világáról. Mindez érthető, hiszen a műsor házigazdája Hubbard Zsuzsa volt, aki magának a Kalárisnak is a vezetője, oktató néptáncosa és a református gyülekezet tagja. Így a témánk adott volt. Úgy szintén a második rádióműsoromkor is, hiszen akkor a Magyar Református gyülekezet lelkipásztora, Szabó Attila volt a műsorvezető. A témánk pedig az erdélyi kultúra volt, és a kint tapasztalt élményeinkről számoltunk be.

Szerveztünk a reformáció 500 évfordulójára megemlékezést. Elsősorban a gyerekfoglalkozások alatt megtanított ifjúsági énekek köszöntek vissza, amikor a gyermekek két közösen tanult éneket adtak elő, segítség nélkül. Nagyon büszkék vagyunk a közösségünk okos, értelmes fiataljaira. A felnőttek is brillíroztak. Még hozzá egy kétszólamú kórusban énekelték a „Messziről száll dalunk” kezdetű *énekünket*.

Itt kívánom megjegyezni azt a jelenséget, ami szerintem nem egyedi, hogy az itt élő magyarok a napi feladataik mellett, a munka és a család mellett végzik magyarságuk iránti hűségéből ezeket a szolgálatokat. Tehát mindig áldozattal jár, ha a közösség aktív tagjai akarnak és igyekeznek maradni. Így ezen a téren minden tiszteletet megérdemelnek. A gyakorlásokra pedig külön idő nincs! Hiszen minden idő be van osztva, az előre megírt határidőnaplókat összeegyeztetni és *újraírni* pedig szinte lehetetlen. Így akkor próbálunk, ha egyébként is összetalálkozunk. Kicsi időt elveszünk valamiből, hogy jusson a próbákra is. Kiemelten fontos elem az ének. Annak mind az egyházi, mind pedig a nép-zenei oldala, mely legtöbbször jelen van összefüggésben. Így rendszeressé vált az énektanítás a vasárnapi istentiszteleteken, valamint egy kórust alakítottunk.

Az éneklés nagyon fontos, hiszen általa nyelvünk erősödhet, épülhet, szépülhet, továbbá az énekekkel kifejezhetjük az egyénileg vagy közösségreleg megélt örömet és bánatot egyaránt. Így volt minden vasárnap az istentiszteleten egy 10-15 perces blokk, amikor ifjúsági énekeket énekeltünk. Fontos szempont volt továbbá, hogy új énekeket tanuljon a közösség az énekeskönyvből is, ezért az istentiszteletek előtt egy 5-10 perces énektanulással segítettem új énekeket tanulni, vagy az ismertek énekeit eredeti dallamukban megerősíteni. Mindezt azért tettük, mert azt tapasztaltuk, hogy van igénye a gyülekezetnek a lendületesebb énekekre, hogy lássák, nem csak az új énekek lendületesek, hanem az énekeskönyvünkben szereplők is. Továbbá azok a lelki tartalmak is szükségesek, amelyekbe ők is be tudnak kapcsolódni. Így a célunk az volt, hogy a liturgikus elemeket közelebb hozzuk a gyülekezeti tagokhoz, hiszen a

bibliaolvasást és az imádság szolgálatát rá lehetne bízni egy-egy hitbuzgó gyülekezeti tagra. Mindezzel kívántuk jobban bevonni a gyülekezeti tagokat az alkalmakba, hogy minél otthonosabban érezzék magukat. Fő szempont volt ugyanis, hogy 2017-ben a reformáció 500. évében újragondoljuk dolgainkat, fölülvizsgálva életünk, gyülekezetünk dolgait. Így tekintettünk hittel előre, bizakodva abban, hogy többen leszünk megerősödve a Krisztusban.

